

Чвалюк, А. Міжнародно-правова кваліфікація посягань Російської Федерації на територіальну цілісність України (1991–2013 роки) / А. Чвалюк // Право України. – 2020. – № 11. – С. 26-39.

Стаття присвячена правовому аналізу окремих дій Російської Федерації (РФ), які мають фактичний характер посягання на територіальну цілісність України. Порушена проблема ускладнюється тим, що до лютого 2014 р., коли розпочалася тимчасова окупація Криму, питання посягань РФ на територіальну цілісність України у наукових публікаціях майже не розглядалося. При цьому навіть перспектива військового вторгнення вважалася неможливою через наявність цілого комплексу безпекових гарантій, закріплених у міжнародних меморандумах і двосторонніх договорах про дружбу, співробітництво та партнерство між двома державами. Нині, аналізуючи історичну ретроспективу, ми маємо можливість простежити зв'язок між постійними утисками України з боку РФ і кінцевою метою країни-агресора.

Метою статті є міжнародно-правова кваліфікація діянь РФ щодо територіальної цілісності України із доведенням наявності у її діях у період із 1991 по 2013 рр. ознак планової цілеспрямованої активності, спрямованої на порушення територіальної цілісності України та інших принципів міжнародного права.

Основні результати дослідження полягають у кваліфікації наведених у хронологічному порядку ситуацій, коли РФ своїми діями чинила тиск на Україну з метою її послаблення, примушення до вчинення певних дій та усунення перешкод для майбутнього військового вторгнення на її територію.

У висновках зазначається, що у своїх намаганнях примусити Україну діяти за власними планами РФ здатна до використання будь-яких інструментів та заходів. У більшості випадків тиск РФ на Україну здійснювався відкрито, про застосування заходів тиску політичні лідери повідомляли публічно. Крім того, такий тиск супроводжувався схваленням нормативних актів та управлінських рішень. В окремих випадках погрози застосування тиску передавалися через другорядних чиновників і пресслужбами керівництва РФ спростовувалися. Послідовне вчинення РФ тиску на важливі галузі економіки, а також різноманітні спроби дестабілізації соціальнополітичного життя України свідчить про явні, грубі та систематичні порушення РФ норм міжнародного права, зокрема принципів невтручання у внутрішні справи інших держав, поваги до їхньої територіальної цілісності й має ознаки агресії та підготовки для широкомасштабної агресії.

Бабін, Б. Замах на анексію Криму та міжнародна правова практика / Б. Бабін // Право України. – 2020. – № 11. – С. 40-48.

Стаття присвячена дослідженню міжнародної правової практики анексій та спроб анексії у сучасному міжнародному праві.

Доводиться варіативне відображення таких актів держав у міжнародному праві та вказується, що умовою завершення акту анексії є або її визнання з боку міжнародного товариства та суб'єкта міжнародного права, який став жертвою анексії, або припинення такої анексії. Пропонується класифікація анексій та їх спроб на повну та часткову, визначаються особливості анексії як складової агресії. Доводиться, що оскільки під час спроби анексії (замаху на анексію) Криму застосування сили проти України відбулося та було неправомірним, то така спроба анексії з боку Російської Федерації є елементом (складовою) міжнародного злочину агресії, зокрема враховуючи нову редакцію Римського статуту.

Вказується, що вжиття категорії “замах на анексію” можливе не так щодо статусу Криму, який згідно з міжнародним правом і національним законодавством є тимчасово окупованою територією України, як насамперед стосовно характеристики елементів діянь держави-агресора щодо нього. Вжиття для означення діянь Російської Федерації щодо Криму саме категорії “анексія” (а не “спроба анексії” чи “замах на анексію”) є недопустимим як у законодавстві та міжнародних актах, так і на рівні політичних заяв чи доктрини.

Кресін, О. Проблема кваліфікації статусу ОРДЛО у міжнародному праві / О. Кресін, І. Кресіна // Право України. – 2020. – № 11. – С. 32-42.

У контексті необхідності визначення суб'єкта або суб'єктів, відповідальних за дотримання нематеріальних і матеріальних прав людини та юридичних осіб, а також за порушення цих прав на території окремих районів Донецької та Луганської областей (ОРДЛО), щодо яких Уряд України тимчасово втратив контроль, слід точно визначити статус цієї території згідно з міжнародним правом. Цю проблему можна розглядати як похідну від кваліфікації збройного конфлікту на сході України як міжнародного чи неміжнародного (хоча існують і проміжні визначення). Але вона може розглядатись і як самостійна проблема у контексті так званого права окупації та суттєвої трансформації останнього після Другої світової війни. У такому розумінні поставлена проблема може набути не лише практичного, а й наукового значення. Зрозуміло, що в цій статті йтиметься лише про постановку, а не вирішення поставлених завдань.

Автори припускають, що внаслідок тривалого розвитку класичних норм міжнародного гуманітарного права відбулося узагальнення права окупації. Можна стверджувати про існування єдиного правового режиму незаконного контролю однієї держави щодо території іншої держави. Формами такого контролю є, власне, окупація, що передбачає офіційне визнання державою здійснення нею контролю щодо території (частини території) іншої держави, та чітко не розмежовані ефективний, всезагальний, загальний, фактичний контроль. На думку авторів, останні можна вважати єдиною формою ефективного контролю, що передбачає неоголошені дії та неофіційні за собою його здійснення, намагання представити підконтрольні військові структури і військово-адміністративні інституції як самостійних недержавних акторів міжнародних відносин.

Кваліфікація статусу ОРДЛО в міжнародному праві неоднозначна. Мінські угоди 2014 р. унікали визначення другої сторони конфлікту (перша – Україна), а в 2015 р. другою стороною названі збройні формування ОРДЛО. При цьому не вказано, кому вони підпорядковуються і хто може вважатися їхніми представниками. Резолюції Парламентської Асамблеї Ради Європи (ПАРЄ) визнають подвійний факт наявності тимчасової окупації ОРДЛО Росією і здійснення нею ефективного контролю щодо незаконних збройних формувань на цій території. Важливо, що ПАРЄ вказує на застосовність щодо збройного конфлікту в Україні й зокрема ситуації в ОРДЛО IV Женевської конвенції 1949 р. Водночас повноцінне визнання наявності міжнародного збройного конфлікту між Україною і Росією на території ОРДЛО, а також незаконного контролю Росії щодо ОРДЛО (у формі окупації, ефективного чи іншого контролю) слід очікувати в процесі розгляду низки справ у Міжнародному суді Організації Об'єднаних Націй, Міжнародному кримінальному суді, Європейському суді з прав людини.

Цибуленко, Є. Міжнародно-правова кваліфікація окупації Донбасу. Псевдодержави і колабораціонізм на цій території / Є. Цибуленко, І. Тетера // Право України. – 2020. – № 11. – С. 43-56.

Основним чинником проблеми міжнародно-правової класифікації ситуації конфлікту на території окремих районів Донецької та Луганської областей (ОРДЛО) є категоричне заперечення Російської Федерації (РФ) щодо її прямої участі у зазначеному вище конфлікті. Однак, незважаючи навіть на сумнінні спроби приховати свою діяльність на сході України, акт прямої агресії РФ є встановленим. Крім того, ключова важливість визначення актів агресії полягає у подальшій конкретизації статусу учасників бойових дій та самих територій ОРДЛО, де проходять бойові дії.

Мета статті полягає у доцільній класифікації дій РФ як акту прямої агресії проти суверенітету України та підтвердження статусу територій ОРДЛО як окупованих, а також підтвердження статусу місцевих бойовиків як колабораціоністів, які перебувають під ефективним контролем РФ.

Відповідно до цього дослідження дії РФ на території ОРДЛО та Азовському морі підпадають під п'ять із семи можливих положень ст. 3 Резолюції 3314 (XXIX) Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй "Визначення агресії", що цілком виключає будь-яку можливість заперечувати існування російської агресії проти України. Але, навіть попри такі безперечні факти, РФ продовжує кваліфікувати конфлікт на Донбасі як "громадянську війну повстанців проти українського уряду". Така позиція російського уряду є повністю хибною, адже військовослужбовці російської регулярної армії, бойовики російських приватних компаній і військово озброєння були зафіксовані на територіях ОРДЛО та навіть внесені до декількох міжнародних волонтерських баз даних. Крім того, досліджується довготривалий розвиток колабораціонізму й елементи гібридної війни на території незалежної України, які теж сприяли початку російської агресії на Донбасі.

Плотніков, О. Міжнародно-правова відповідальність за дотримання прав людини на окупованих територіях України / О. Плотніков // Право України. – 2020. – № 11. – С. 80-90.

У статті розглядається питання міжнародно-правової відповідальності за дотримання і захист прав людини на окупованих територіях Автономної Республіки Крим та міста Севастополь, а також Донецької та Луганської областей України. Наша держава заявляє про свою відданість захисту прав громадян на окупованих територіях, водночас відповідальність за порушення прав людини на цих територіях вона поклала на Російську Федерацію (РФ). Постає питання про відповідність такого підходу міжнародно-правовим зобов'язанням України та про розподіл відповідальності за дотримання прав людини між Україною як державою-сувереном і РФ як державою-окупантом.

Метою статті є проведення розмежування відповідальності України та РФ за дотримання прав людини на окупованих територіях Криму, Донецької та Луганської областей. Буде розглянуто загальні правила щодо обов'язків держав із захисту прав людини в разі окупації, а також проаналізовано практику Європейського суду з прав людини з метою визначення перспектив застосування цих правил у ситуації окупації Криму та частин Донецької та Луганської областей.

Встановлюється, що РФ як держава-окупант несе як негативні, так і позитивні зобов'язання із забезпечення прав людини, тоді як на Україну покладаються лише позитивні зобов'язання.

Існує ефективний контроль та юрисдикція РФ на окупованих територіях, а отже, вона несе відповідальність за порушення прав людини на цих територіях. Україна, зі свого боку, має шанс

уникнути такої відповідальності, якщо зможе продемонструвати, що зробила все розумно можливе для дотримання своїх позитивних зобов'язань із захисту прав людини на окупованих територіях.

Проценко, І. Сучасні міжнародно-правові засоби захисту права власності цивільних осіб під час збройних конфліктів / І. Проценко // Право України. – 2020. – № 11. – С. 91-109.

Метою статті є розкриття сутності основних міжнародно-правових засобів захисту права власності цивільних осіб, до яких можуть звернутися, і в окремих випадках вже звернулися, фізичні особи, право власності яких порушено під час воєнних дій на сході України та під час анексії Автономної Республіки Крим Російською Федерацією. Зокрема, розкривається сутність захисту права власності цивільних осіб під час збройних конфліктів засобами міжнародного гуманітарного права. Приділення уваги цьому аспекту обумовлено тим, що зазначена галузь міжнародного права хоча й має застосовуватися під час збройних конфліктів спільно з міжнародним правом прав людини, однак володіє статусом *lex specialis* у випадку колізії їхніх норм.

Міжнародне гуманітарне право, прагнучи забезпечити нормальну життєдіяльність цивільного населення, яке перебуває в зоні збройного конфлікту, на основі норм-заборон і норм, що передбачають обов'язки, будує систему засобів охорони цивільних об'єктів. Дотримання зазначених норм воюючими сторонами має сприяти збереженню цих об'єктів і, відповідно, права власності на них. Водночас міжнародне гуманітарне право комплексно не регулює питання відповідальності за порушення права власності під час збройних конфліктів і процедуру притягнення до неї, а здійснює це спільно з правом міжнародної відповідальності та міжнародним кримінальним правом. Перше з них визначає форми відповідальності держави за неправомірну поведінку під час збройних конфліктів, друге – форми відповідальності фізичних осіб, винних у вчиненні воєнних злочинів, що накладається, наприклад, за допомогою механізму Міжнародного кримінального суду.

Поруч із цим залучення діючих у межах Організації Об'єднаних Націй (ООН) універсальних конвенційних механізмів захисту прав людини ускладнюється тим, що Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права 1966 р. (найбільш комплексний документ у галузі економічних, соціальних і культурних прав універсального характеру) не передбачає зобов'язань держав із гарантування і захисту права власності. Його захист на підставі цього акту може бути здійснений тільки побічно. Також це можливо здійснити на підставі інших міжнародних договорів у сфері прав людини, однак тільки у випадку, якщо порушення права власності стало наслідком недотримання антидискримінаційних норм. Окрім цього, як відомо, цим процедурам властиві системні недоліки (тривалий характер, надмірний бюрократизм, відсутність дієвих механізмів впливу на державу, яка порушує права, а тим паче на незаконні територіальні утворення), що ставлять під сумнів їхню ефективність. Водночас у межах ООН можуть бути задіяні й інші механізми, що сприятимуть захисту прав цивільного населення під час збройних конфліктів. Так, нині в Україні діє Моніторингова місія ООН з прав людини в Україні, мандат якої сформований із врахуванням положень Загальної декларації прав людини 1948 р., що передбачає право кожного володіти майном. Завдяки цьому він охоплює всі права людини без винятку, що, зокрема, дозволяє Місії констатувати порушення права власності й відслідковувати прогрес, якого Україна досягає у сфері усунення таких порушень, однак вплив цієї Місії на так звані “Донецьку Народну Республіку” та “Луганську Народну Республіку”, а також Росію, яка систематично порушує права людини в Криму, є не таким очевидним і значним.

Водночас найбільш ефективним міжнародно-правовим механізмом захисту права власності, на думку самого власника, є механізм вирішення спорів між фізичними особами та державою у межах Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ), оскільки у випадку констатації ним порушення ст. 1 Першого Протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. (Конвенція) потерпілій стороні може бути присуджено справедливую сатисфакцію матеріальної чи моральної шкоди. Окрім цього, спираючись на принцип *restitutio in integrum* (повернення, наскільки це можливо, попереднього юридичного стану, який стягувач мав до порушення Конвенції), ЄСПЛ може передбачити вжиття державою заходів індивідуального характеру, які спрямовуватимуться на відновлення порушених прав особи, що у питаннях захисту права власності становить особливий інтерес.

Малишев, О. Охорона культурної спадщини на окупованих територіях України / О. Малишев // Право України. – 2020. – № 11. – С. 110-126.

Проблема охорони культурної спадщини на окупованих територіях України виникла відразу після анексії Криму та початку збройного конфлікту на сході України. Зазначеної теми торкається вже перший, прийнятий ще у квітні 2014 р., Закон України “Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України”, проте за весь цей період так і не було впроваджено системних підходів до відповідної роботи. Поточна ситуація із замороженням конфлікту може сприяти посиленню невоєнних форм протистояння з агресором, а захист культурної спадщини України, що потрапила під окупацію, поступово стає одним із основних фронтів гібридної війни. З огляду на це загострюється актуальність дослідження правових аспектів охорони культурної спадщини на окупованих територіях.

Метою статті є її доведення до широкого загалу юристів, висвітлення авторського досвіду у відповідній сфері та надання пропозицій щодо удосконалення юридичних механізмів захисту національного надбання, що опинилося під тимчасовим контролем та у зоні інтересів російського агресора.

Аналіз наявних даних свідчить про те, що Україна вживає певні заходи щодо обстоювання своєї позиції з питань охорони культурної спадщини на окупованих територіях і реагування на відповідні посягання з боку російських загарбників. Насамперед використовуються дипломатичні інструменти та санкції. Водночас навіть на сьомому році війни цим крокам досі бракує злагодженості та політичної координації. Важливим є створення правових передумов для усунення цих проблем. Потребує взаємного узгодження вже саме законодавче визначення Україною правового режиму тимчасової окупації територій Автономної Республіки Крим та окремих районів Донецької та Луганської областей (як і обов'язки окупанта з охорони культурної спадщини України).

Поруч із посиленням роботи на міжнародному рівні із задіянням нових механізмів та належним використанням потенціалу ратифікованих документів, продовженням та удосконаленням санкційної політики, Україні потрібно передусім скоординувати роботу з відстеження стану об'єктів культурної спадщини на окупованих територіях, зокрема, за допомогою сучасних технологій супутникової зйомки. Це дасть змогу для радикального збільшення числа кримінальних проваджень щодо злочинів окупантів, що стане базисом для розвитку українського наступу на цьому фронті. Питання про врегулювання моніторингових функцій органів охорони культурної спадщини потребує вирішення на законодавчому рівні.

Спасибо-Фатєєва, І. Значення державної реєстрації для набуття права власності на нерухомість / І. Спасибо-Фатєєва // Право України. – 2020. – № 11. – С. 127-141.

Державна реєстрація має істотне значення для набуття права власності на нерухоме майно та його захисту. В Україні існує законодавство про державну реєстрацію речових прав та їх обтяжень, яке спирається на принцип внесення, тобто запроваджує титульну негативну систему. Відповідно, право власності на нерухомість має набуватися з моменту його державної реєстрації. Належне функціонування системи державної реєстрації прав на нерухоме майно має значення не тільки для приватних, а й для публічних відносин. Оскільки придбання нерухомого майна (набуття права власності на нього) є етапним, то кожному юридичному факту в юридичному складі має приділятися своє значення. При цьому якщо нерухомість придбавається за договором, то самому договору не може приділятися самодостатнього значення для набуття права власності. Таке значення має лише державна реєстрація права на майно, що в жодному разі не принижує чи не скасовує роль договору у набутті права власності.

Метою статті є визначення моменту набуття права власності на нерухоме майно через його зв'язок із державною реєстрацією.

В Україні давно назріла необхідність визначитися зі значенням державної реєстрації взагалі і для набуття права власності на нерухоме майно зокрема. Слід послідовно рухатися тим шляхом, як усі країни, в яких введена державна реєстрація прав, яка, на відміну від державної реєстрації правочинів, має не обліковий, а правовстановлюючий характер. Тлумачення закону, зокрема й вищими судовими органами при вирішенні спорів, має співвідноситися з системою державної реєстрації прав, до якої приєдналася Україна, і виходити з сутності та ідеї державної реєстрації, яка полягає у такому: всі права на нерухомість повинні бути зареєстровані; відомості державної реєстрації повинні бути достовірними, що має велике значення для цивільного обороту.

Спори про право на нерухомість повинні вирішуватися у кожному конкретному випадку, спираючись на принципи правомірності, добросовісності та розумності, не встановленням судом правила про значення державної реєстрації та її ролі в набутті (моменту) права власності.

Курило, М. Категорії “судова практика” та “судова правотворчість” у сучасній доктрині цивільного процесуального права України / М. Курило, Д. Ясинок // Право України. – 2020. – № 11. – С. 142-157.

Останніми роками в наукових колах учених-процесуалістів України точиться жвава наукова дискусія щодо питання: чи є судова практика взагалі та висновки Верховного Суду зокрема джерелом права? Якщо така практика та висновки Верховного Суду як результат судової правотворчості не є джерелом права, то в чому їхня суть із правової точки зору?

15 січня 2020 р. законодавець вніс зміни до Цивільного процесуального кодексу України (ЦПК України), де питання судової практики на тлі обов'язковості постанов Верховного Суду стає критично актуальним, оскільки тепер нам необхідно визначитися, чи ми залишаємося в зоні дії континентального права, де правозастосування здійснюється згідно зі змістом норм права, чи все ж правосуддя у нашій державі прямує до сфери прецедентної англосаксонської сім'ї права, де лише Верховний Суд має можливість виходити за межі горизонту безпосереднього змісту норми права і його висновки (правові позиції) по суті є обов'язковими для нижчестоящих судів.

Оскільки судова практика і висновки (правові позиції) Верховного Суду сьогодні значно посилили свій вплив на доказову складову правосуддя, то є необхідність у більш глибокому науковому дослідженні цих концептуальних понять як із доктринальної, так і процесуально-правової точок зору з метою подальшого розвитку цивільного процесуального права в нашій державі.

Метою статті є дослідження теоретико-прикладних аспектів, якими є судова практика та висновки Верховного Суду з точки зору можливостей визнання їх джерелами права та формування на їх основі прецедентного права в Україні.

Насамперед ми повинні сказати, що поняття “судова практика” є поняттям загальним, а то і багатопредметним, що зумовило застосування методів системного аналізу та системного підходу до його дослідження як в історичному минулому, так і сьогоденні. Поняття “судова правотворчість” є комплексним поняттям із точки зору нашого дослідження, оскільки воно є одночасно і судовою практикою, і індивідуалізованою правовою позицією Верховного Суду, яка наділена законодавцем імперативністю. Таким чином, ми маємо як загальне, так і конкретне уявлення та розуміння сьогоdnішніх тенденцій розвитку цивільного процесуального права.

Антонюк, Н. Роль інституту проступків для диференціації кримінальної відповідальності / Н. Антонюк // Право України. – 2020. – № 11. – С. 158-172.

Поява інституту проступків не лише вплинула на класифікацію кримінальних правопорушень, а й дала підстави для дискусії про значення такого поділу для диференціації кримінальної відповідальності. Необхідно відповісти на запитання: чи впровадження цього нового для кримінального права поняття відобразилося лише у поділі кримінально-караних діянь на злочини та проступки, чи ж вплинуло й на інші кримінально-правові інститути?

Метою статті є визначення ролі інституту кримінальних проступків для такого феномену, як диференціація кримінальної відповідальності. Зокрема, важливо встановити, чи поділ на злочини та проступки можна визнати засобом диференціації кримінальної відповідальності або ж цей поділ є її видом.

Звернуто увагу на те, що категоризація кримінальних правопорушень не є засобом диференціації кримінальної відповідальності, оскільки не є інструментом у руках законодавця для забезпечення варіативності кримінальної відповідальності, беручи до уваги певні критерії. Вочевидь значення класифікації кримінальних правопорушень для побудови Кримінального кодексу України (КК України) є надзвичайно важливим, оскільки забезпечує системність, лаконічність, структурованість і логічну послідовність викладу положень кодексу. Ця класифікація кримінальних правопорушень лежить в основі для подальшої диференціації кримінальної відповідальності.

Так, у процесі підготовки статті було встановлено, що у КК України з'явилися положення, які не поширюються на злочини, однак стосуються саме проступків. Зокрема, йдеться про можливість застосування певних видів покарань за злочини або ж проступки, існування стадії готування, певних аспектів давності та судимості. Водночас частина наскрізних диференціюючих положень КК України продовжує застосовуватися до обох видів кримінальних правопорушень.

Вважаємо, що саме явище категоризації кримінальних правопорушень за своєю суттю не призначене для градуювання кримінальної відповідальності, а отже, не є засобом її диференціації.

З урахуванням впливу категорії проступків на деякі наскрізні положення кримінального закону можна зробити висновок про необхідність виділення нового виду диференціації кримінальної відповідальності за ознакою ієрархії тяжкості кримінальних правопорушень: 1) диференціації кримінальної відповідальності за вчинення кримінальних проступків; 2) диференціації кримінальної відповідальності за вчинення злочинів.

Окрім цього, звернуто увагу на дещо “механічний” підхід законодавця до поділу кримінально-караних діянь на проступки та злочини. Адже існуючий поділ побудований на фактичній зміні санкцій із метою віднесення певного діяння до злочинів або ж проступків. І такий процес “підтягування” санкцій має низку недоліків. Поділ на проступки та злочини має бути спрямованим на досягнення певної цілі саме для матеріального права, а не для процесуального. Тому варто більш конкретно спробувати сформулювати саме матеріально-правові підстави для обґрунтування такого поділу. Перевага процесуальних передумов для появи інституту проступків над матеріальними є недопустимою.

Всі кримінально-карані правопорушення повинні бути зосереджені в одному нормативному акті. Поява поряд із Кодексом України про адміністративні правопорушення ще двох кодексів про проступки та злочини видається необґрунтованою.

Кіндюк, Б. Правотворча діяльність Костя Левицького з протидії колоніальній політиці Австрійської влади в Галичині / Б. Кіндюк, А. Стечишин // Право України. – 2020. – № 11. – С. 173-187.

Розвиток сучасної історико-правничої науки потребує нового бачення певних етапів державотворення в Україні, зокрема періоду перебування українських земель у складі Австро-Угорщини, та оцінки політичних і соціальних процесів, що відбувалися в Галичині наприкінці XIX – на

початку ХХ ст. Необхідно розвіяти міф про ліберальний характер австрійського правління на окупованих землях Галичини та розглянути колоніальну політику австрійської влади, яка була спрямована на експлуатацію природних ресурсів, дискримінацію культури, мови, обмеження громадянських прав населення Галичини.

Метою статті є розгляд правотворчої діяльності К. Левицького з протидії колоніальній політиці австрійської влади в Галичині.

Виділено характерні риси колоніальної політики, наслідками якої у Галичині стало гальмування розвитку економіки, обмеження прав місцевого населення, включаючи використання української мови, культури, насадження чужої культури та релігії, варварська експлуатація природних ресурсів. Колоніальна політика австрійської влади також призвела до масштабної корупції, що проявилася у судових процесах, пов'язаних із розкраданням мільйонних державних позик на будівництво залізниць у Галичині. Показано, що австрійська влада створила колоніальну систему управління в Галичині та місцеву систему самоврядування, де головну роль відігравали представники польської аристократії та іноземного капіталу.

У своїй депутатській діяльності в австрійському парламенті К. Левицький вніс низку законопроектів, спрямованих на протидію колоніальній політиці щодо захисту української мови, економіки, запобігання варварській експлуатації природних ресурсів та зuboжіння сільського господарства за допомогою зменшення податків, виділення позик на придбання сільськогосподарської інвентаризації та посівний матеріал, а також безкоштовне надання допомоги при катастрофах. Як член бюджетного комітету парламенту Австрії К. Левицький здійснював контроль за розподілом коштів та їх витрачанням. Одночасно з цим були внесені пропозиції до зміни виборчого законодавства, які передбачали передачу частини повноважень у сфері управління Галицькому сейму та органам місцевого самоврядування.

Сімутіна, Я. Трудове право Європейського Союзу: перспективи та виклики для України (Рецензія на монографію Олени Рим “Трудове право Європейського Союзу”) / Я. Сімутіна // Право України. – 2020. – № 11. – С. 188-192.

Ткачук, О. Правове регулювання міжнародного спадкування у Європейському Союзі та Україні: нове дослідження (Рецензія на монографію Ірини Діковської “Міжнародне спадкування у ЄС та Україні: напрями адаптації права України до права ЄС”) / О. Ткачук // Право України. – 2020. – № 11. – С. 193-198.